

مضحک‌ه‌یی به نام «اجماع سیاسی» در نظام انتخاباتی»

پاسخ داکتر عبدالله به معترضان

رییس اجرایی دولت وحدت ملی، گفته است ارزش‌های جهاد و مقاومت، متعلق به همه مردم افغانستان است و پای‌مال خواست‌های شخصی کسی نخواهد شد.
عبدالله عبدالله که روز دوشنبه در نخستین نشست کابینه تازه سخن می‌زد، در پاسخ به اظهارات اخیر شماری از رهبران جهادی گفت: ارزش‌های جهاد ارزش‌های ماندگار افغانستان است که با خون هزاران شهید به دست آمده و این ارزش‌ها تحت هیچ شرایطی پای‌مال امیال شخصی و خودخواهانه کسی نخواهد شد.
استاد عبدرب الرسول سیاف...
ادامه صفحه ۷

صفحه ۶

سید مهدی منادی استاد دانشگاه:

پاکستان، افغانستان را در برابر کشورهای دیگر استفاده می‌کند

پس از ایجاد دولت وحدت ملی، روابط افغانستان و پاکستان به شکل بی‌پیشینه‌یی بهبود یافته است. دولت افغانستان به نشانه حسن‌نیت به جانب پاکستانی، اخیراً شماری از افسران ارتش را به منظور آموزش نظامی به اسلام‌آباد فرستاد و از طرف دیگر، قرارداد گرفتن سلاح و جنگ‌افزارهای نظامی را از هند به حالت تعلیق در آورد. برخی مقام‌های پاکستانی هم گفته‌اند که رییس‌جمهوری افغانستان در زمینه رديابي عاملان حادثه پيشاور همكاري ستايش برانگيز داشته است. در عين حال، اخیراً رییس‌جمهور سابق پاکستان به حمایت از طالبان و گروه‌های دهشت‌افکن برای تضعیف دولت حامد کرزی رییس‌جمهوری پیشین کشور، اعتراف کرد. آقای مشرف خواهان همکاری پاکستان با رییس‌جمهور تازه افغانستان شد. برای واکاوی این مبحث، گفت‌وگویی با سید مهدی منادی استاد دانشگاه و پژوهشگر روابط بین‌الملل انجام داده‌ایم که می‌خوانید:

صفحه ۶

وزیر داخله سابق پاکستان:

کابل طرح ناامن ساختن پاکستان را روی دست دارد

وزیر داخله سابق و عضو مجلس سنای پاکستان ادعا کرده که دولت افغانستان طرحی را برای افزایش چالش‌های امنیتی پاکستان در دستور کار قرار داده است.
به گزارش دیلی پاکستان، سناتور رحمان ملک وزیر داخله سابق و عضو ارشد حزب مردم پاکستان مدعی شده که دولت افغانستان برای افزایش چالش‌های امنیتی در پاکستان، طرح ویژه‌یی را در دستور کار قرار داده است.
وی ادعا کرد که شواهدی در رابطه با نقش کابل علیه پاکستان در دست دارد و به زودی جزئیات آن را در اختیار مردم خواهد گذاشت.
این درحالی است که پرویز مشرف رییس‌جمهور سابق و رییس سابق ستاد ارتش پاکستان روزهای گذشته اعلام کرده بود که اسلام‌آباد در زمان حکومتش ارتش پاکستان قبل از این...
ادامه صفحه ۷

راه‌پیمایی شهروندان هرات در پی افزایش قیمت برق

صدها تن از باشندگان ولایت هرات به افزایش قیمت برق اعتراض کردند. مقام‌های این ولایت در پاسخ گفتند که قیمت برق وارداتی از ایران افزایش یافته است.
در این اواخر قیمت برق در ولایت هرات از ۳.۴ افغانی به ۵.۲ افغانی در هر کیلووات افزایش یافته است. این افزایش در...
ادامه صفحه ۷

در برگ‌ها

یک اعتراف، یک اتهام و یک فراخوان واکاوی اظهارات اخیر پرویز مشرف

اندیشه‌های سیاسی در میان مسلمانان

سیری در وضعیت تحصیلات عالی در افغانستان

فوتبال جهنمی خونین است

علی پارسا

یک اعتراف، یک اتهام و یک فراخوان

واکاوی اظهارات اخیر پرویز مشرف

همکاری کند. هرچند این اظهارات در زمانی بیان می‌شود که دست مشرف از قدرت کوتاه است و در چنین شرایطی، هر کسی بر چنین مواضع صلح‌جویانه‌ای تأکید می‌کند، اما نفس این اظهارات می‌تواند امیدوار کننده باشد. حالا دیگر سیاستمداران پاکستانی بیش از هر زمان دیگری می‌دانند که جنگ و بی‌ثباتی در کابل به نفع هیچ کسی نیست؛ به خصوص پس از حمله خونبار دو ماه پیش طالبان پاکستانی به یک مکتب در پیشاور و گسترش حرکت‌های افراط‌گرایان در زیر پوست پاکستان، اسلام‌آباد به خوبی دریافته است که حمایت از افراطیت و بنیادگرایی دینی هرچند حربه‌ای قدرتمند (حتا از سلاح اتمی‌اش) برای ناامن‌سازی منطقه است، اما این آفت گاهی مانند ابولا دامن آنها را هم می‌گیرد. در نتیجه می‌توان امیدوار بود که در آینده‌ای نزدیک، شاهد چرخش قابل ملاحظه‌ای در سیاست خارجی اسلام‌آباد در قبال افغانستان خواهیم بود.

با همه این‌ها، به‌کارگیری تعبیر «آخرین امید برای صلح در منطقه» برای رییس‌جمهور غنی توسط مشرف هم جای تحلیل و واکاوی دارد. به نظر می‌رسد که رییس‌جمهور غنی در همین اوایل حکومت خود با سفر پرحاشیه‌ای که به اسلام‌آباد داشت و اقدامات پرسش‌برانگیزی که در پی آن انجام داد، توانسته به شکل چشم‌گیری توجه مقامات پیشین و برحال پاکستان را به خود جلب کند. او در پاکستان علاوه بر دیدار از نواز شریف، به دیدار مولوی فضل‌الرحمان رفت و پس از آن شخصاً برای دیدار با فرمانده ارتش پاکستان به دفتر او رفت. با وجود همه این‌ها اما، هنوز پای او به کابل نرسیده بود که موجی از خون و آتش دامن کابل و بسیاری از ولایات دیگر را فرا گرفت.

در این اواخر هم رییس‌جمهور غنی در یک اقدام غیرمترقبه دیگر، شش تن از افسران ارتش افغانستان را برای آموزش به ایت‌آباد اسلام‌آباد فرستاد و پس از آن هم، درخواست سلاح‌های سنگین از هند را به حالت تعلیق در آورد. این اقدامات او هرچند در ظاهر می‌تواند موجبات خشود و رضایت پاکستان را فراهم کند، اما از این جهت که چه تأثیری بر مناسبات منطقه‌ای و جهانی کشور می‌گذارد، پرسش‌برانگیز است. این‌که پاکستان در قبال متاع صلح و ثبات در افغانستان، چه توقعاتی از حکومت کابل دارد، پرسشی است که انتظار می‌رود دست‌کم رییس‌جمهور غنی به آن واقف باشد و در راستای توازن بخشیدن به این خواسته‌ها و روابط با سایر کشورهای دوست از جمله هند هشیارانه عمل کند تا هم لعل به دست آید و هم دل یار نرنجد!

شریک استراتژیک اسلام‌آباد یعنی ایالات متحده هم کوبید و زمینه نارضایتی واشنگتن از یار دیرینه‌اش را ناخواسته فراهم کرد. به این ترتیب چنانچه پرویز مشرف هم در این گفتگوی پرآزاش به صراحت ابراز داشته که «من اعتراف می‌کنم که این مبارزات نیابتی و از کانال‌های نادرست به نفع افغانستان، پاکستان یا حتی هند نیست»، این بازی باخت-باخت به نفع هیچ کدام از طرف‌های درگیر حتماً خود پاکستان نبوده است.

۲- اتهام سلطه‌گری‌ها بر قدرت (حداقل در عرصه سیاست خارجی) و گرایش آنها به هند: ادعای دیگری که از سوی این جنرال بازنشسته ارتش و رییس‌جمهور پیشین ابراز شده، بیشتر تلاشی است برای توجیه خط‌مشی اسلام‌آباد در قبال افغانستان. مشرف با حاکم خواندن غیربشورن‌ها در افغانستان از یک‌سو و متمایل دانستن آنها به هند از سوی دیگر، در صدد توجیه و تبرئه استراتژی پاکستان در قبال افغانستان برآمده است؛ هرچند به نظر نمی‌رسد که این دو مدعا چندان پایه محکمی داشته باشد. اینکه در ۱۳ سال گذشته، قدرت و به خصوص سکان سیاست خارجی کشور در دست غیربشورن‌ها بوده است، به نظر می‌رسد که وصله بس کلانی است که حداقل به حکومت حامد کرزی نمی‌چسبد! در حکومتی که وزرا و سایر مقامات بلندپایه حکومتی، در بهترین حالت توجیه‌گران رفتارها و گفتارهای رییس‌جمهور کرزی بودند، هیچ فرد آگاهی نمی‌تواند چنین داعیه بزرگی را مطرح کند. از سوی دیگر آمار سفرهای بی‌شمار رییس‌جمهور کرزی و اظهارات نرم و ملایم او در طول دوره حکومتش در قبال پاکستان و طالبان (به استثنای روزهای پایان کارش)، همه و همه موید این بود که اولاً هدایت کشتی سیاست خارجی افغانستان تنها و تنها در دستان شخص او بود و دوماً به رغم مخالفان و منتقدان بسیار، او از معدود کسانی بود که همواره به پاکستان‌گرایی مفرط متهم بود! پس در نتیجه باید گفت که این اظهارات مشرف یا ریشه در «تئوری توهم توطئه» پاکستانی وی دارد که بی‌دلیل برای خود دشمن‌تراشی کرده و یا هم تنها تلاشی بوده برای لاپوشانی و توجیه جنگ نیابتی اسلام‌آباد در کابل.

۳- فراخوان برای حمایت از رییس‌جمهور غنی و پایان جنگ نیابتی: مشرف با اعتراف به بی‌فایده بودن همه اقدامات خصمانه اسلام‌آباد در ۱۳ سال گذشته علیه حکومت کابل، با اشاره به اقدامات اخیر رییس‌جمهور غنی تأکید می‌کند که او «آخرین امید برای صلح در منطقه» است و به این ترتیب پاکستان باید با او

پرویز مشرف، رییس‌جمهور پیشین پاکستان، چند روز پیش در گفتگویی با روزنامه گاردین به اعترافات و اظهارات بی‌سابقه‌ای پرداخته که از بسیاری جهات مهم و قابل بررسی است. او در گفته‌هایش با این روزنامه بریتانیایی به صراحت از موضع خصمانه‌اش در قبال افغانستان تحت عنوان «جنگ نیابتی هند و پاکستان» در زمان ریاست‌جمهوری‌اش یاد کرده و ابراز امیدواری کرده که رییس‌جمهور غنی «آخرین امید برای صلح در منطقه است» و در این صورت ما (پاکستان) باید با او «همکاری» کند. او همچنین با تأکید به این‌که قدرت در زمان ریاست‌جمهوری حامد کرزی، در حصار «غیربشورن‌ها» بوده و به همین سبب حکومت کرزی با همسویی با منافع هندی‌ها، منافع ما (پاکستان) را تهدید می‌کرده، حمایت دولتش از طالبان و گروه‌های شورشی را موجه می‌داند و خود را در بازی دوگانه پاکستان کاملاً مبراً.

مشرف در این گفتگو ابراز داشته که «در زمان دولت کرزی، افغانستان برای تضعیف پاکستان تلاش می‌کرد و به همین دلیل ما هم علیه منافع این کشور فعالیت می‌کردیم. روشن است که ما باید از منافع کشور خودمان حمایت می‌کردیم... اما اکنون اشرف غنی به قدرت رسیده و تلاش می‌کند تا تعادل را در افغانستان بازگرداند. ما نیز باید کاملاً با او همکاری کنیم».

به صورت عموم این اظهارات رییس‌جمهور پیشین پاکستان را می‌توان در قالب سه مقوله به بررسی گرفت:

۱- اعتراف به حمایت از طالبان و فعالیت علیه حکومت حامد کرزی: هرچند بازی دوگانه حکومت پاکستان در ۱۳ سال گذشته در قبال افغانستان بر هیچ کس پوشیده نیست؛ اما این اظهارات صریح و بی‌پرده از سوی رییس‌جمهور پیشین این کشور و جنرال بازنشسته ارتش در یک روزنامه معتبر غربی، اعتراف تلخی بر کشتن ده‌ها هزار انسان بیگناه در یک بازی کثیف است. جدا از آمار تلفات چشمگیر نظامیان و غیرنظامیان افغان، این اظهارات به صراحت مبین به گردن گرفتن خون بیش از ۲۲۰۰ آمریکایی در زمینی است که پاکستان آن را میدان جنگ نیابتی خود با هند تعریف کرده است. جبهه‌گیری علیه حکومت کابل و اعتراف به جنگ نیابتی در خاک افغانستان از سوی پاکستان، به معنی پنجه دادن با حامد کرزی نیست؛ بلکه این جنگ ابعاد بسی وسیع‌تری داشته که خواسته یا ناخواسته پای آمریکا و سایر قدرت‌های جهانی را هم به میدان کشیده است. این جنگ نیابتی هرچند تخم ناامنی را در ۱۳ سال گذشته در سراسر خاک این سرزمین گسترانید، اما به زعم بسیاری از ناظران، مَهر ناکامی را بر پیشانی بزرگ‌ترین

سخن‌ماندگار

امنیت ملی

به وظیفه‌اش عمل کند

استاد سیاف، از رهبران جهادی افغانستان به صراحت گفته است، بیانه‌هایی که به نام ملا عمر رهبر گروه طالبان پخش و نشر می‌شود، در وزیر اکبر خان کابل توسط جاسوسان نوشته و ترتیب می‌گردد.

او حتا خواسته است که باید با جاسوسان برخورد جدی شود و نیز گفته بود که جاسوسان اصرار محرم را در اختیار دشمنان قرار می‌دهند.

از طرف دیگر، موضع‌گیری‌های استاد سیاف در برابر داعش و طالب نیز اهمیت دیگری دارد. او به صراحت از جابه‌جایی طالب به داعش سخن گفت و تأکید کرد که هر دو، نسخه یک داکتر است و در برابر آن ایستاده‌گی باید کرد؛ اما آنچه بسیار مهم است، آدرس دادن استاد سیاف است که حکومت را متوجه یک امر مهم و حیاتی می‌سازد.

البته این نخستین بار نیست که استاد سیاف از وجود جاسوسان «در زیر ریش ما» می‌گوید؛ بلکه بارها و در مراسم مختلف از جمله در دوسال‌روز شهادت قهرمان ملی کشور، به گونه واضح چنین حرف‌هایی را بر زبان رانده بود. پیش از استاد سیاف، احمدولی مسعود، رییس عمومی بنیاد شهید مسعود و رییس کنفرانس‌های آجندای ملی بارها و بارها از وجود جاسوسان در حلقه‌های مختلف حکومت یاد کرده بود و از شکل‌گیری ستون پنجم در دورن دستگاه‌های دولتی به خصوص نهادهای مهم خبر داده بود.

روزنامه‌ماندگار نیز به تبعیت از آن سخنان و یافته‌های لازم، بارها به این مسایل پرداخته است و بارها در رسانه‌های دیگر نیز از وجود جاسوسان به گونه آشکار و پنهان آن سخن‌هایی به میان آمده است. البته بارها مصداق‌های عینی و عملی این مساله نیز بروز شده است. در واپسین روزها، سخن‌گوی داعش در افغانستان، که از جانب امنیت ملی بازداشت شده است، از جمله افراد مورد اعتماد و مشاور والی ولایت غزنی از آب درآمد؛ همان مشاوروری که به عنوان شخصیت باصلاحیت به خاطر بررسی پروژه‌های ولایت غزنی تعیین می‌شود و بعد هم به کشتن افراد در گوشه و کنار کشور می‌پردازد.

این مساله نشان می‌دهد که واقعیت‌های فعالیت‌های جاسوسان جدی‌تر، قوی‌تر و گسترده‌تر از آن است که تاکنون گفته شده و آدرس داده شده است؛ اما مشکل این است که تاکنون هیچ توجهی به این همه گفته‌ها و صداها و هشدارها نشده است و کسی به عنوان مسوول این مورد را پیگیری نکرده است.

وقتی استاد سیاف، از وجود افرادی که بیانه‌های ملا عمر را در وزیر اکبرخان کابل می‌نویسند، خبر می‌دهد، اداره امنیت ملی کشور از چنین واقعیتی باید خبر باشد و بداند که در کدام‌خانه در کدام کوچه وزیر اکبرخان، چنین اتفاقی افتاده و می‌افتد؛ اما چرا اقدام به بازداشت آن فعالان دشمن نمی‌کند و چرا در این باره واکنشی نشان نمی‌دهد.

اظهارات استاد سیاف، اگرچه از وجود نویسنده‌گان بیانه‌های ملا عمر در منطقه مهمی در کابل خبر داد؛ اما باتوجه به حملات انتحاری و انفجاری که در شهر کابل صورت می‌گیرد، برمی‌آید که مرکز انتحاریان و حمله‌کننده‌گان گروهی انتحاری نیز در مناطق مختلف و حتا ساحات مهم شهر کابل است که در فاصله بسیار کوتاه زمانی به اجرای برنامه‌هایشان می‌پردازند.

حال، سوال این است که چرا به این همه اسناد و شواهد و ادعاها رسیده‌گی نمی‌شود و چرا غزنی برای رسیده‌گی به این همه وجود ندارد.

از طرف دیگر قرینه‌ها و اسنادی که اخیراً ارایه شده نشان می‌دهد افغانستان از حد بیش به پاکستان نزدیک شده است. شاید سیاستی که حکومت برای نزدیک شدن یا دور شدن از کشوری روی دست می‌گیرد، به زودی تغییر باید و اصلاح شود؛ اما حضور بدون ترس و بدون نگرانی دشمنان در زیر ریش مردم در وزیر اکبرخان و یا نقاط دیگر در شهر کابل، به عنوان یک نمونه، هیچ منطق و استدلالی را بر نمی‌تابد.

بنابراین، پیش از همه باید امنیت ملی کشور، در این خصوص پیش قدم شود باید ادعایی که در این خصوص صورت می‌گیرد را پیگیری کند و مراکز جاسوسان را نابود سازد. اگر امنیت ملی به این مساله توجه نکند مردم افغانستان اعتمادشان را نسبت به دولت از دست خواهند داد و این فرصتی را برای موفق شدن سیاست‌های دشمن مساعد می‌کند. بنابراین امنیت ملی باید، وظیفه خود را به درستی در این خصوص انجام دهد.

توافق‌نامه هسته‌یی میان هند و سریلانکا امضا شد

رئیس‌جمهور جدید سریلانکا به منظور تقویت روابط با هند پس از نگرانی‌ها نسبت به نفوذ رو به افزایش چین در این جزیره، روز دوشنبه در نخستین سفر خارجی‌اش با رهبران هند مذاکراتی برگزار کرد.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، وزیر امور خارجه هند گفت: در دیدار رهبران دو کشور یک توافق‌نامه انرژی هسته‌ای به امضا رسید که براساس آن هند به سریلانکا برای ساخت زیرساخت‌های انرژی هسته‌ای از جمله آموزش پرسنل کمک خواهد کرد. نارندرا مودی، نخست‌وزیر هند در بیانیه‌ی اعلام کرد: توافق‌نامه دوجانبه درباره همکاری‌های هسته‌ای نمادی دیگر از اعتماد دوجانبه است.

به گفته مودی دو کشور همچنین با گسترش همکاری‌های دفاعی و امنیتی موافقت کرده‌اند با این جزئیات این توافق اعلام نشده است.

مایتریبالا سیرینا، نخست‌وزیر سریلانکا گفت: این اولین سفر رسمی من است و خوشحالم که بسیار پرثمر است.

رهبران دو کشور همچنین قول دادند که روابط دوجانبه را پس از یک دوره تنش تقویت کنند.

نارندرا مودی، نخست‌وزیر هند نیز پس از این دیدار گفت: مایه افتخار است که شما هند را به عنوان اولین مقصد سفر خارجی خود انتخاب کردید. هند نزدیکترین همسایه و دوست سریلانکا است. حسن نیت و حمایت ما همیشه همراه شما خواهد بود. معتقدم که مقصد ما یکی است. ما در یک لحظه فوق‌العاده قرار داریم تا روابط دوجانبه را به سطح تازه‌ای برسانیم.

سیرینا نیز تأکید کرد: ما صدها سال است که روابط قوی داریم. من با صراحت اعلام می‌کنم که روابط

وزن سرباز، از اصول ترفیع در ارتش چین

ارتش چین که سال گذشته اعلام کرده بود قوانین عضوپذیری خود را تغییر خواهد داد تا با افزایش وزن جوانان چینی تعداد سربازان تازه‌کار محدود نشود، اکنون محدودیت‌های جدیدی را برای وزن سربازان خود تعیین کرده است.

به نوشته روزنامه نیویورک تایمز، اما ارتش آزادی‌بخش خلق چین نمی‌خواهد سربازانش را به حال خود رها کند. سیاست جدید تناسب اندام ارتش چین محدودیت‌های جدیدی برای وزن ایجاد کرده که لازم‌الاجرا هستند و رعایت این محدودیت‌ها از ضرورت‌های ترفیع در ارتش محسوب می‌شوند.

این دستورالعمل‌های جدید از سوی چهار اداره مهم ارتش آزادی‌بخش خلق چین از جمله مرکز فرماندهی کل، اداره سیاست‌گذاری کل، اداره پشتیبانی و اداره پدافند این کشور تعیین شده است.

این اطلاعیه موج جدیدی از شوخی‌ها را درباره یکی از مشهورترین اعضای ارتش چین یعنی مائو شینو به راه انداخت. شینو نوه مائو زدوونگ، با وجود اینکه اضافه وزن زیادی داشت طی مدت کوتاهی به یکی از فرماندهان ارتش چین تبدیل شد؛ اتفاقی که انتقادهای زیادی را مبنی بر تبعیض در بین اعضای ارتش به وجود آورد.

اردوغان:

مهم نیست در دنیا تنها باشیم

رئیس‌جمهوری ترکیه به رغم تیره شدن رابطه کشورش با شمار زیادی از متحدان سابق تأکید کرد که آنکارا نگران منزوی شدن در عرصه جهانی نیست.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، رجب طیب اردوغان رئیس‌جمهوری ترکیه در مصاحبه با روزنامه حریت پس از سفر به کلمبیا، کوبا و مکزیک گفت: انزوای ترکیه در عرصه جهانی اصلاً اهمیتی ندارد.

وی گفت که سایر رهبران جهان احتمالاً به این دلیل که وی نظرانش را درباره مسائل مهم اعلام می‌کند، «حسودی» می‌کنند.

اردوغان که از سال ۲۰۰۳ در مقام نخست‌وزیری و سپس در مقام ریاست‌جمهوری سکان هدایت کشورش را در دست دارد، اذعان کرد که وی دیگر از روابط خوب با باراک اوباما، رئیس‌جمهوری آمریکا برخوردار نیست.

اردوغان با یادآوری سفر به کاخ سفید و دیدار با اوباما گفت: زمانی که من برای اولین بار به قدرت رسیدم، روابط خیلی خوبی با اوباما داشتم. پس از تمام این مذاکرات ما شاهد این بودیم که مسائل به نحو دیگری پیشرفت که من اصلاً متوجه آن نمی‌شدم.

رئیس‌جمهوری ترکیه در ادامه گفت که روابطش در گذشته با اوباما خوب بود اما همه چیز تغییر کرد.

وی در راه بازگشت پنج روزه به آمریکای لاتین به جمع خبرنگاران گفت: زمانی که اوباما روی کار آمد، روابط ما با یکدیگر بسیار خوب بود و همانطور که می‌دانید خانواده اوباما در کاخ سفید میزبان ما بودند. ما در آنجا دیدار رودرویی داشتیم اما پس از آن همه چیز تغییر کرد و من علت آن را نمی‌دانم.

وی افزود: برایم اهمیتی ندارد که در دنیا تنها باشیم. اما برای ما مهم است که مردم چه قضاوتی درباره ما می‌کنند. همان‌طور که در دوران انتخابات ریاست‌جمهوری دیدیم، مردم ما را تنها نگذاشتند. در نگاه برخی از رهبران، ادعاهایی درباره انزوا ممکن است وجود داشته باشد اما تنها نکته پشت آن حسودی است.

روابط ترکیه تا حدی به دلیل اختلافات بر سر نحوه واکنش به درگیری‌های سوریه تیره شده است. ترکیه یکی از منتقدان دولت سوریه است و همچنان به پیوستن به ائتلاف ضد‌داعش تمایلی نشان نمی‌دهد. در دوران حکومت اردوغان، روابط ترکیه با رژیم صهیونیستی تیره شد و رئیس‌جمهوری ترکیه در ژوئیه سال گذشته گفت که تل‌آویو در وحشیگری دست هیتلر را از پشت بسته است.

سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا:

مذاکرات هند و پاکستان برای ثبات جنوب آسیا ضروری است

سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا ضمن تأکید بر آغاز روند مذاکرات هند و پاکستان اعلام کرد که روابط حسنه دهلی‌نو و اسلام‌آباد برای صلح و ثبات جنوب آسیا ضروری است.

جین ساکی سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا گفت: روابط هند و پاکستان در حال بهبود است و آمریکا نیز می‌خواهد که هرچه زودتر روند مذاکرات دولت‌های دهلی‌نو و اسلام‌آباد آغاز شود.

وی افزود: روابط حسنه هند و پاکستان برای صلح و ثبات جنوب آسیا با اهمیت است و واشنگتن از آن حمایت خواهد کرد. گفته می‌شود که در پی درخواست مقامات اسلام‌آباد، باراک اوباما رئیس‌جمهور آمریکا مدتی پیش در بازدید خود از هند، نخست‌وزیر این کشور را به آغاز مذاکرات با دولت اسلام‌آباد تشویق کرده است.

این در حالی است که روابط دولت اسلام‌آباد پس از سفر اوباما به هند و پیشرفت‌های مهم در «توافق‌نامه هسته‌ای غیرنظامی هند و آمریکا» با واشنگتن دچار مشکلاتی شد. قابل ذکر است که سال گذشته، هند مذاکرات اسلام‌آباد - دهلی‌نو را بدلیل ملاقات دیپلمات‌های پاکستانی با رهبران کشمیر متوقف کرد و قبل از تماس تلفنی جمعه گذشته «نارندرا مودی» نخست‌وزیر هند نیز تمایلی برای از سرگیری مذاکرات از خود نشان نداده بود.

نخست‌وزیر هند در تماس تلفنی با نواز شریف گفته بود که وزیر امور خارجه این کشور بزودی از اسلام‌آباد دیدن خواهد کرد.

با این حال، بازدید وزیر امور خارجه هند نخستین دیدار در سطح عالی مقامات هندی از پاکستان پس از آغاز تنش‌ها در سال گذشته میلادی خواهد بود.

رهبران آینده فرانسه باید انگلیسی صحبت کنند

مدرسه عالی مدیریت فرانسه (E.N.A) که چندین رئیس‌جمهور این کشور از فارغ‌التحصیلان آن محسوب می‌شوند، آشنایی کامل به زبان انگلیسی را برای دانشجویان اجباری کرد. به نوشته روزنامه تلگراف، مدرسه عالی تکمیلی نخبگان و افراد سرشناس فرانسه که بیشتر پذیرای رهبران آتی این کشور است برای اولین بار فصاحت در زبان انگلیسی را از الزامات ورود به این کالج اعلام کرد.

این دستور در واقع نقطه پایانی است بر نسل‌ها «جنگ» سیاستمداران و دانشگاهیان گالیک با برتری زبان شکسپیر. به نظر می‌رسد این بار مدرسه عالی مدیریت فرانسه در استراسبورگ اعتراف کرده که انگلیسی یک ابزار ضروری است.

فرانسوا اولاند، رئیس‌جمهوری کنونی و ژاک شیراک، رئیس‌جمهوری پیشین فرانسه از جمله فارغ‌التحصیلان این مدرسه هستند.

ژاک شیراک در سال ۲۰۰۶ میلادی متعهد شد تا مانع گسترش زبان انگلیسی در سراسر جهان و به ویژه در کشور خودش شود. وی با خروج از یکی از نشست‌های اتحادیه اروپا به دلیل صحبت کردن رهبران تجاری فرانسه به زبان انگلیسی گفت: ما برای دفاع از زبان خودمان مبارزه می‌کنیم. من واقعاً از اینکه یک فرانسوی به زبان انگلیس اظهارات خود را مطرح می‌کند، تعجب کردم. نیکولا سارکوزی، جانشین ژاک شیراک هنگامی که به ریاست‌جمهوری رسید تنها چند کلمه به انگلیسی صحبت کرد و هر کجا که با یک «انگلو-ساکسون» دیدار داشت، باید یک مترجم همراهش می‌رفت.

اولاند نیز علی‌رغم آنکه در جوانی به انگلیس سفر کرده، از توانایی محدودی برای صحبت به زبان انگلیسی برخوردار است. مدیرمدرسه عالی مدیریت فرانسه می‌گوید: بسیار مهم است که دانش‌آموزان دایره لغات فرانسوی خود را که منسوخ و خشک و رسمی هستند، اصلاح کنند.

رسمی هستند، اصلاح کنند.

بخش نخست

استرس همیشه هم بد نیست!

شیوا امینی - کارشناس ارشد مشاوره

استرس یکی از واژه‌هایی است که با کمترین تغییرات از زبان انگلیسی به زبان‌های دیگر راه پیدا کرده است.

همه ما واژه «استرس» را در زنده‌گی روزمره بارها و بارها به کار برده‌ایم، اما این واژه در روان‌شناسی چه معنایی دارد؟ آخرین باری که از واژه استرس استفاده کردید، چه زمانی بود؟ اگر امروز نبوده باشد، قطعاً طی همین چند روز گذشته بوده. شاید شما هم از خودتان پرسیده باشید که این «استرس» چیست که وقتی اتفاق خوشایندی مانند ازدواج برای ما پیش می‌آید، می‌گوییم استرس داریم، وقتی رخدادی ناراحت‌کننده مانند آسیب به دوستی رخ می‌دهد، می‌گوییم استرس داریم و حتا گاهی وقتی هنوز هیچ اتفاقی نیفتاده، مانند وقتی که منتظر برگزاری مصاحبه شغلی هستیم، باز هم احساس می‌کنیم استرس داریم. اصلاً آیا استفاده از واژه «استرس» در همه این موقعیت‌ها درست است؟

اگر نگاهی به تاریخچه واژه استرس بیندازیم، متوجه می‌شویم که این واژه پیش از این‌که در روان‌شناسی کاربرد داشته باشد، در مهندسی و فیزیک استفاده می‌شده است. به این معنا که فشاری که به ماده وارد شده و باعث تغییر شکل در آن می‌شود را استرس می‌نامند؛ اما این اصطلاح، در روان‌شناسی نخستین بار توسط هانس سلیه در ۱۹۳۶ به کار گرفته شد. البته سلیه از این اصطلاح برای توصیف واکنش‌های متعدد فرد در رویارویی با محرک‌های محیط استفاده کرد؛ اما واقعیت این است که تعریف او بیش از حد گسترده و البته تا حدی نیز مبهم بود.

بعدها تعاریف دقیق‌تر و مشخص‌تری از این واژه بیان شده است. برای نمونه، استپتوی استرس را به این شکل تعریف کرده است: «هنگامی که الزامات مربوط به یک فعالیت، فراتر از توانایی‌های فردی و اجتماعی افراد است، پاسخ‌هایی ارایه می‌شوند که به آن استرس می‌گویند.»

جالب آن‌که استرس یکی از واژه‌هایی است که با کمترین تغییرات از زبان انگلیسی به زبان‌های دیگر راه پیدا کرده است. در واقع نه تنها تجربه استرس جهان‌شمول است، که خود این اصطلاح نیز جهان‌شمول و فراگیر شمرده می‌شود! اما بگذارید کمی روی تعریف استرس و ابعاد این تعریف تأمل کنیم.

یک

در ارتباط با همین تعریف، ذکر چند نکته ضروری است. همان‌طور که از مثال نیز متوجه شده‌اید، ادراک استرس می‌تواند از فردی به فرد دیگر تفاوت داشته باشد. مثلاً برای فردی که به تازه‌گی گواهی‌نامه راننده‌گی گرفته، راندن موتور برای مسافتی کوتاه نیز تجربه‌ی توان‌فرسا و پراسر است، اما همین کار برای راننده‌ی ماهر و باتجربه، هیچ استرسی به دنبال ندارد. بر همین مبنا نیز قضاوت درباره وجود استرس در یک موقعیت و داشتن برآوردی از میزان آن، نیازمند این است که ما بتوانیم آن موقعیت را از دریچه چشم دیگری تماشا کنیم.

بخش سی‌ام

اندیشه‌های سیاسی در میان مسلمانان

عبدالحفیظ منصور

الفای خلافت عثمانی چهار گونه واکنش را در پی داشت:

۱. طرح تأسیس خلافت عربی

عبدالرحمن کواکبی، طرح تأسیس خلافت عربی را پیشنهاد داشت. او خلافت را به لحاظ فضل تقدم در اسلام و خصایص قومی، حق اعراب دانست و حجاز را به عنوان مرکز خلافت عنوان کرد.

از آن‌جایی که ملیت‌خواهی عرب‌ها، سلطه ترک‌ها را آسیب می‌رساند، هم مخالفت ترک‌ها را به‌بار آورد و هم ناسیونالیسم سوری و مصری را موجب شد. بنابراین، طرح کواکبی نتوانست جامعه عمل پوشد، ولی رگه‌های این طرز فکر تا هنوز در اهداف «حزب تحریر» وجود دارد. زیرا

تحصیلات متوسط و عالی خود را نیز در الازهر به‌سر رسانید. پس از پایان تحصیلات در الازهر، در سال ۱۹۱۲ به انگلستان رفت و در آکسفورد به مطالعات اقتصاد و علوم سیاسی پرداخت. با آغاز جنگ اول جهانی، دروس خویش را نیمه‌تمام گذاشت و به مصر برگشت و به صف قضات درآمد، و در این مدت بود که کتاب «اسلام و اصول حکومت» را نگاشت.

اندیشه سیاسی

کمال پولادی دیدگاه عبدالرزاق را چنین خلاصه می‌سازد:

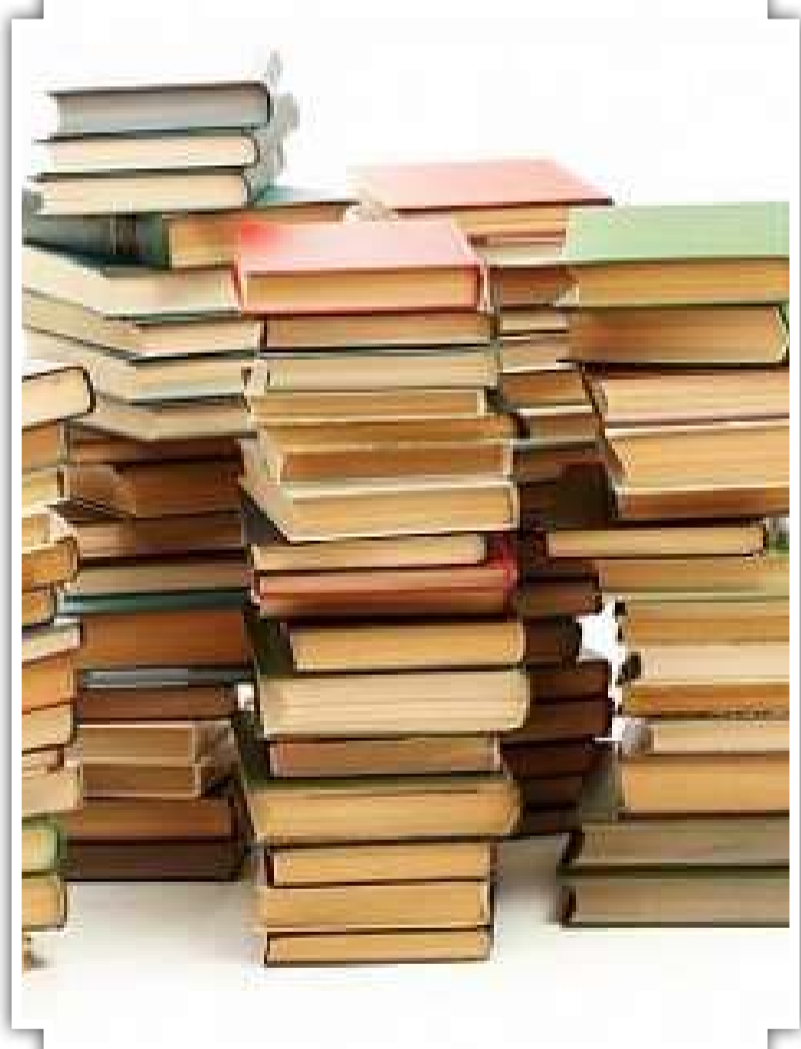
«... اعتقاد به خلافت در هیچ‌یک از منابع فقه اسلامی شامل کتاب، سنت و اجماع

می‌کند و زمحشری آن را به عنوان «علماء» تفسیر می‌کند. به همین ترتیب، حدیث‌هایی که برای وجوب خلافت به کار می‌رود، مثل حدیثی که ابوبکر در سقیفه به کار برد؛ الاثمه من قریش نیز نمی‌تواند دلیل مجاب‌کننده‌ی برای اثبات وجوب خلافت باشد. عبدالرزاق می‌پرسد، آیا از این امر که اسلام کمک به فقرا را توصیه می‌کند، می‌توان وجوب فقر را استنباط کرد.

... اگر اجماع را به معنی موافقت صحابه یا علمای امت بگیریم، بازهم جز در مورد خلفای راشدین صورت نیست است. تنها اجماعی که می‌توان به آن استنباط کرد، اجماعی است که او آن را «اجماع سکوت» می‌نامد؛ یعنی اجماعی که زیر فشار ترس به‌دست آمده است، مثل اجماعی که معاویه زیر فشار سرنیزه برای فرزندش یزید گرفت.... به نظر عبدالرزاق حکومت در قرآن به عنوان یک نهاد لازم برای اداره امور مسلمانان در نظر گرفته شده است. از برخی آیه‌ها از جمله آیه ۳۲ سوره زخرف و آیه ۴۸ سوره مائده، می‌توان لزوم حکومت [نه خلافت] را استنباط کرد. این که پیامبر در دوره پیامبری خود به کارهایی مثل گرفتن جزیه، قضاوت و کارهای سیاسی دیگر نیز اقدام کرد، هیچ‌کدام ربطی به رسالت او ندارد. حتا جنگ از الزامات مسلمانی نیست، چون خداوند دستور داده است که دین خود را با حکمت و ملامت تبلیغ کنید. کارهای پیامبر را باید به الزامات حفظ حکومت نخواستند در مدینه ربط داد، نه به رسالت او. برای همین، خداوند به طور مکرر به پیامبر هشدار می‌دهد که وکیل یا حفیظ یا مصیطر مسلمانان نیست و یادآوری می‌کند که او تنها مسوول ابلاغ پیام الهی است.

عبدالرزاق نتیجه می‌گیرد که مسلمانان در انتخاب هر شکل حکومت که برای رفاه خود مناسب تشخیص دهند، آزاد اند. او یاد آور می‌شود که اگر مسلمانان نظام حکومتی خود را بر عقل بشری استوار کنند، بهتر می‌توانند مسیر پیشرفت خود را هموار کنند. او می‌گوید که پیامبر نخواستند است برای امور سیاسی امت بعد از رحلت خود شرح تفصیلی بر جای بگذارد و این گواه آن است که پیامبر به عقل امت در اداره امور خود اعتماد داشته است. یکی از نتایجی که از تحلیل‌های عبدالرزاق به‌دست می‌آید، این است که بسیاری از امور مسلمانان با اتکا به وجدان اخلاقی فرد سامان می‌گیرد نه اجبار حکومتی.» (پولادی، ۲۰۱-۱۹۸: ۱۳۹۰)

دیدگاه علی عبدالرزاق در حال حاضر در میان دانشمندان و روشن‌فکران مسلمان از مصر گرفته تا هند، از سودان گرفته تا ایران، طرف‌داران سرشناسی دارد؛ تا حدی که حزب عدالت و رفاه ترکیه با چنین رویکردی زمام امور آن کشور را به‌دست گرفته است. در ایران مصلحانی همچون عبدالکریم سروش و مجتهد شبستری، بر همان منهج می‌نویسند.

پایه‌ی ندارد. او تمام استدلال‌های سنتی را در اثبات وجوب خلافت رد می‌کند و معتقد است که از منابع اسلامی، تنها لزوم حکومت را می‌توان استخراج کرد و نه وجوب خلافت را به عنوان یکی از ارکان دین.

یکی از آیاتی که علما و اندیشمندان اهل سنت برای اثبات وجوب خلافت به آن استناد می‌کنند، آیه اولوالامر است. عبدالرزاق این استناد را به چالش می‌کشد و می‌گوید که برخی از مفسران بزرگ قرآن مثل بیضاوی و زمخشری، از مفهوم اولوالامر چنین برداشتی ندارند. برای مثال، بیضاوی این واژه را «معاصران پیامبر» تعبیر

این سازمان استدلال‌های برگرفته از کواکبی را در مورد احیای خلافت سر می‌دهد.

۲. نفی وجوب خلافت

علی عبدالرزاق یکی از اندیشمندان مصر، تحصیل‌کرده در کمبریج، کتابی در نفی وجوب خلافت نگاشت که آغازگر مشاجرات فراوانی در جهان اسلام گردید.

علی عبدالرزاق

عبدالرزاق (۱۹۶۶-۱۸۸۸م) در مصر متولد گردید. آموزش‌های ابتدایی را در الازهر به پیش برد، درست زمانی که عهده در آن‌جا درس می‌داد و از دوستان پدر او بود. او

شبشم عاصم

مارتین لوتر می گوید: «سعادت کشورها نه مربوط به میزان درآمد و استحکام قلاع آنهاست و نه مربوط به عظمت و زیبایی بناهای آنها؛ بلکه سعادت و برتری، هر قدم بسته است به تعداد مردان تربیت شده فاضل و بااخلاق آن قوم که قدرت معنوی و عظمت واقعی آنرا تشکیل می دهند». با در نظر داشت این گفته ها، بسیاری از کشورها به قله های بلند موفقیت در عرصه تعلیم و تحصیل رسیده اند. اما کشور ما با داشتن معضلات فراوان در عرصه های سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی هنوز نتوانسته این قله ها را با موفقیت پیماید و همیشه با مشکلات دست به گریبان بوده است. با توجه به اهمیت بحث آموزش، این نوشته را که چکیده ای از وضعیت تحصیلی در افغانستان طی بیشتر از صدسال اخیر است - پس از مطالعه کتاب «معارف افغانستان» اثر دکتور جمیل الرحمن کامگار، «یادداشت های پوهندوی دکتور حبیب پنجشیری» و نوشته هایی از اکادیمیسیں غلام دستگیر پنجشیری و استفاده از کتابها و برخی مقالات که در سایت های انترتی به نشر رسیده اند - سامان دادم.

در کشور ما نخستین گامها در عرصه انتقال دانش جدید و تأسیس نهادهای آموزشی، در زمان پادشاهی امیر شیرعلی خان برداشته شد. او برنامه بی را که سیدجمال الدین افغان در وقت ترک وطن به وی تسلیم کرده بود، مورد اجرا قرار داد و بر اساس آن، برای بار اول در مملکت اساس مکاتب ملکی و عسکری گذاشته شد و بر علاوه تأسیس مکاتب حربیه (عسکری) و ملکی (خوانین)، اولین جریده کشور به نام «شمس النهار» نیز به نشر آغاز کرد. با این حساب، این پادشاه را می توان بنیان گذار مدنیت جدید در افغانستان شناخت. و اما گام های فراخ تر در این عرصه در زمان امیر حبیب الله خان برداشته شد. در این زمان، مردم کشور ما از دوره ابتدایی، رشديه و اعدادیه فارغ می شدند. دوره ابتدایی ۴ سال بود که اولین دسته طلاب در سال ۱۲۸۶ خورشیدی/ ۱۹۰۷ میلادی از آن فارغ گردیدند. سپس دوره رشديه تأسیس شد و سرمدرس آن، احمدالدین هندی بود. دوره رشديه ۳ سال بود و اعدادیه نیز ۳ سال. مهم ترین کار حبیب الله، تأسیس مکتب حبیبیه بدر در سال ۱۲۸۲ بود. سپس در سال ۱۲۸۷ مکتب حربیه تأسیس شد که دارای سه صنف حربی و سه صنف اعدادی بود. در سال ۱۲۹۱ نیز دارالمعلمین کابل تأسیس گردید که مدت تدریس در آن، ۳ سال بود و همچنان «سراج الاخبار الافغانیه» در زمان همین پادشاه به نشر آغاز کرد. باید یادآور شد که شماری از بهترین دانشمندان ما، مردان سیاست ما و مردهای اداره ما از جمله آموزش دیده گان همین نهادهای تعلیمی بودند.

در زمان شاه امان الله خان، افغانستان استقلال سیاسی خود را به دست آورد و ارتباط علمی و فرهنگی با اکثر کشورهای جهان برقرار شد و سیستم آموزش تغییر خورد؛ به این معنا که مدت تدریس مکاتب ابتدایی به ۵ سال، متوسطه ۴ سال و ثانویه ۳ سال شد و دروازه های کشور برای ورود انکشافات، اختراعات و فرهنگ های مختلف، باز و معارف افغانستان گسترش یافت، وزارت معارف تشکیل شد و شاه جوان تلاش کرد تا معارف کشور را از انحصار مرکز بیرون نموده و به ولایات دیگر گسترش دهد تا فواید آن عام گردیده و همه ملت از علم و فرهنگ مستفید شوند. در عصر وی، ۱۳ جریده در مرکز و ولایات کشور به نشر آغاز نمود و به تعلیمات زنان نیز توجه شد. در زمان شاه امان الله در حدود چندصد تن از شاگردان افغانستانی در کشورهای شوروی، فرانسه، ترکیه، ایتالیا و... مشغول تحصیل گردیدند.

و اما زمانی که نادرخان به قدرت رسید، نخستین سنگ بنای نهادهای تحصیلات عالی گذاشته شد که همانا ایجاد دانشکده طب بود که به وسیله استادان ترکی و در رأس «رفعی بیگ» به پیش می رفت. بنابراین گفته می توانیم که محمد نادرشاه با تأسیس این دانشکده، بنیاد تحصیلات عالی در کشور را گذاشت. در واقع این دانشکده اولین اداره عالی و علمی کشور می باشد

و همچنان زمینه تحصیل برای قشر زن به میان آمد. کورس قابله گی در شفاخانه مستورات فراهم گردید. در سال های ۱۳۱۰ و ۱۳۱۱ نیز شماری از محصلین افغانستانی به امریکا و اروپا اعزام گردیدند تا تحصیلات خود را در آنجا به اتمام برسانند. در زمان سلطنت ظاهرشاه، آموزش و پرورش در افغانستان به چهار دوره ابتدایی، ثانوی، مسلکی و عالی تقسیم گردید. در این زمان دانشکده های بیشتری تأسیس و بالاخره در سال ۱۳۲۵ از مجموعه آنها، دانشگاه کابل ایجاد شد. علاوه بر اشخاصی که زمینه ادامه تحصیل برای شان در این نهادهای تحصیلی فراهم شده بود، تعداد دیگری نیز به منظور ادامه تحصیلات عالی در رشته های تعلیم و تربیه، نساجی، اقتصاد و پولیسی به کشورهای فرانسه، آلمان و امریکا فرستاده شدند.

ماستری در سال ۱۳۵۶ در رشته ادبیات پشتو ایجاد شد که شش نفر دانشجو داشت که در سال ۱۳۵۸ فارغ شدند که ۵ تن آنان در اکادمی علوم و یکی از آن جمله به کادر دانشکده ادبیات دانشگاه کابل جذب شد. بعد از کودتای هفت ثور، اوضاع تحصیلی در پایین ترین سطح آن قرار گرفت، به دلیل این که یک تعداد از معلمین و استادان شایسته روانه زندان ها و کشتارگاه ها شدند و برخی هم کشور را ترک کردند و شمار محدودی هم به جبهات جهاد پیوستند. از جانبی هم، کسانی که عضویت سازمان های حزبی و صنفی را نمی داشتند، در معرض خطر پیگرد و بازداشت قرار می گرفتند و صرفاً به کسانی که با یگانه حزب حاکم پیوند داشتند، اعتماد می شد و از آنها در مؤسسات تحصیلی استفاده به عمل می آمد که اکثریت آنها نیز از توانایی لازم در تدریس برخوردار نبودند. از طرف دیگر، شماری از شاگردان

سری در وضعیت تحصیلات عالی در افغانستان

هش، چرخ زمانه ورق دیگری به تاریخ کشور افزود و تنظیم های جهادی قدرت سیاسی و دولتی را به عهده گرفتند. استاد برهان الدین ربانی رییس دولت اسلامی افغانستان در سرطان ۱۳۷۲ خورشیدی طی صحبتی مرتبط با تعلیم و تربیه و تحصیلات عالی گفت که «دولت اسلامی قویا سعی و تلاش می ورزد تا برای همه شهروندان کشور زمینه تحصیل را به صورت رایگان فراهم سازد». او جهت پاسداری از دستاوردهای انقلاب اسلامی، بر رشد تعلیم و تربیه تأکید می کرد و در نظر داشت نصاب تعلیمی را مطابق اصول اسلامی و نیازمندی های جوامع متمدن، تنظیم کند و به محو بی سوادی و ترویج معارف اسلامی در شهرها و قریه ها از طریق نهادهای آموزشی تعلیمی تحصیلی و مساجد همت گمارد. در این زمان، جای مضمون های جامعه شناسی، سوسیالیسم علمی، اقتصاد سیاسی و تعلیمات نظامی را مضمون ثقافت اسلامی گرفت. قرآن کریم، حدیث، فقه، عقاید و عربی نیز وارد نصاب تعلیمی شد. با به میان آمدن طالبان تحت نام امارت اسلامی افغانستان که تقریباً ۸۰٪ خاک کشور را اشغال کرده بودند، زمینه مطلوب تحصیل از میان رفت و حتا تحصیل دختران جرم پنداشته شد. از جمله دانشگاه ها، فقط ۶ دانشگاه فعال بود که ۷۰۰۰ دانشجو و ۵۰۰ استاد در این نهادها حضور داشتند. طالبان بیشترین دانشکده ها را تعطیل اعلان کردند و دانشکده های محدودی مثل طب، شرعیات و حقوق فعال بودند.

بعد از سرنگونی حکومت طالبان و آغاز دوره ریاست جمهوری حامد کرزی، مؤسسات تحصیلی و آموزشی دوباره به فعالیت آغاز نمودند و علاقه مندی مردم هم برای آموزش فرزندان شان بی سابقه بود. به نصاب تعلیمی مکاتب توجه صورت گرفت و تغییرات چشم گیری در این نصاب به مشاهده رسید. در ۱۳ سال اخیر دانشجویان بسیاری به طور بی سابقه از دانشگاه ها فارغ شدند. به تحصیلات و آموزش از لحاظ کمیت توجه فراوان صورت گرفت. همگام با دانشگاه های دولتی، دانشگاه های خصوصی ایجاد شد و فعلاً ۳۴ دانشگاه دولتی و ۸۲ دانشگاه خصوصی در کشور وجود دارند و ۳۵۰۰۰۰ دانشجو در این نهادها مصروف تحصیل اند که در طول تاریخ تحصیل در افغانستان بی سابقه می باشد.

در پهلوئی دانشگاه های افغانستان، زمینه تحصیل برای تعدادی از محصلین در خارج نیز فراهم شد که همین اکنون به تعداد ۲۰۰۰۰ دانشجو در کشورهای مختلف مشغول تحصیل اند. به گفته استاد پنجشیری، حالا بعد از یک مدت طولانی در ۴ سال اخیر، در دانشکده ادبیات، روان شناسی و علوم تربیتی، شرعیات، هنرها ... برنامه ماستری آغاز شده؛ عده بی فارغ شده اند و عده بی هم تحت پوشش این برنامه هستند. برنامه دکترا نیز در سال ۱۳۹۲ در رشته ادبیات فارسی دری و پشتو ایجاد شد و فعلاً شاگردان آن مشغول ادامه تحصیل در این مقطع در دانشگاه کابل هستند.

اما از لحاظ کیفی، همچنان در نهادهای آموزشی و تحصیلی خود دچار مشکلات فراوان هستیم. دانشگاه کابل که حیثیت دانشگاه مادر را در مقابل دانشگاه های دیگر

نیز به دلیل مصروفیت در سازمان های حزبی، جبهات جنگ، سپاه انقلاب و ...، در کلاس درس حضور دایمی نداشتند اما نمرات بالا را هم نصیب می شدند، به همین خاطر اکثراً کم سواد فارغ می شدند. مشکلات امنیتی و عدم موجودیت استادان ورزیده بازم سبب می شد تا شاگردان مکاتب و دانشگاه ها با خاطر آسوده زیر نظر استادان بادانش و با تجربه آموزش نینند؛ از همین لحاظ درس و تحصیل در نازل ترین سطح قرار داشت. در این زمان، نصاب درسی ماهیت ایدیولوژیک یافته بود و مضامین تحت نامی دیگر و با ایده دلخواه استاد تدریس می شد، مثلاً «تاریخ معاصر افغانستان» تحت عنوان «تاریخ نوین افغانستان» و «اقتصاد مارکسیستی» تحت عنوان «اقتصاد سیاسی» و «ماتریالیسم تاریخی» تحت عنوان «جامعه شناسی». در این دوران جای مضامین دینی و اسلامی را مضامین سیاسی گرفت و از ساعات درسی مضامین دینی، کاسته و بر ساعات مضامین سیاسی افزوده شد. پس از سقوط دولت کمونیستی، در هشتم ثور ۱۳۷۱

در سال ۱۳۴۴ سه تن از شاگردان معارف جمهوریت مردم چین برای فراگیری زبان دری، به دانشکده ادبیات کابل آمدند و در سال ۱۳۵۱، ۱۹۴ تن استاد خارجی در این دانشگاه مشغول خدمت بودند. و اما در مورد کیفیت تحصیل فارغین دوره محمدظاهرشاه نظریات متفاوت وجود دارد. برخی از این دوره به نیکی یاد می کنند و برخی دیگر بر این دوره انتقاداتی دارند و می گویند در ظرف ۴ دهه فقط ۱۹۰۰ نفر از دانشگاه فارغ شده اند که رقمی بسیار ناچیز است. به گفته اکادیمیسیں دستگیر پنجشیری، آبروی زنده و مرده خانواده سلطنتی را استادانی تشکیل می دادند که در کشورهای مثل انگلستان و شوروی سابق تحصیل کرده بودند و به عنوان کادرهای نخبه علمی برای نهادهای تعلیم و تربیه، مرکز ساینس و ریاست تألیف و ترجمه، مصدر خدمات درخشان علمی شدند.

در زمان سردار محمدداوود خان، کیفیت تحصیل به روال دوره ظاهرشاه ادامه یافت، فقط نخستین دوره

به سوی فرادهای روشن مان بکشاییم.

ضحک‌ه‌یی به نام «اجماع سیاسی در نظام انتخاباتی»

احمد عمران

محمد اشرف غنی رییس‌جمهوری افغانستان، اجماع سیاسی در مورد اصلاحات انتخاباتی را امر ضروری خوانده است. آقای غنی که روز یکشنبه با شماری از فعالان سیاسی در ارگ ریاست جمهوری دیدار می‌کرد، گفته است که توزیع شناس‌نامه‌های برقی و فناوری جدید، امکان برگزاری انتخابات بهتر را در سال‌های آینده در کشور ضمانت می‌کند. در اعلامیه‌یی که ارگ ریاست جمهوری فرستاده، گفته شده که آقای غنی تأکید کرده است که برای ایجاد کمیسیون اصلاحات نظام انتخاباتی، با برخی احزاب سیاسی کشور مشوره کرده و در آینده نیز مشوره در این خصوص ادامه پیدا می‌کند.

آقای غنی در حالی از اجماع سیاسی در مورد اصلاح نظام انتخاباتی در کشور سخن می‌گوید که بیشتر از چهار ماه از ایجاد دولت وحدت ملی در افغانستان سپری شده و کار در عرصه اصلاحات نظام انتخاباتی هم‌چنان در هاله‌یی از ابهام قرار دارد.

اصلاحات نظام انتخاباتی، از مفاد توافق‌نامه سیاسی میان رهبران دولت وحدت ملی است که در نتیجه بن‌بست انتخابات ریاست جمهوری سال روان به وجود آمد. رهبران دولت وحدت ملی از نخستین روزهای کاری خود اعلام کرده‌اند که نظام انتخاباتی افغانستان را اصلاح خواهند کرد؛ اما حالا پس از گذشت بیشتر از چهار ماه، رییس‌جمهوری افغانستان در پی به دست آوردن اجماع سیاسی در این مورد است. سوال این‌جاست که منظور از اجماع سیاسی در مورد اصلاح نظام انتخاباتی کشور چیست؟

وقتی انتخابات سال روان به دلیل سوءمدیریت کمیسیون‌های انتخاباتی به بن‌بست روبرو شد، احزاب، سازمان‌های سیاسی و نهادهای ناظر بر روند انتخابات، یک‌صدا مشکل انتخابات را در مدیریت ناسالم و مشکلات موجود در سازوکارهای انتخاباتی در کشور اعلام کردند. این سازمان‌ها و نهادها بدون تعلق به گروه و جناح خاصی در مورد انتخابات سال روان به نتیجه واحد رسیده بودند و آن این‌که: نظام انتخاباتی افغانستان نیاز به اصلاحات اساسی و بنیادی دارد.

اصلاح نظام انتخاباتی کشور، موضوع سلیقه‌یی یک جناح خاص نبود که حالا به اجماع سیاسی نیاز داشته باشد. پارلمان کشور در نشست‌های متعدد در مورد نظام انتخاباتی کشور بحث کرد و به این نتیجه رسید که نظام انتخاباتی کشور از توانایی مدیریت انتخابات عاجز است.

در همین حال، مسأله تقلب‌های سازمان‌یافته در انتخابات نیز از نکات اصلی و کلیدی بحث‌های پارلمان و نهادهای سیاسی و انتخاباتی در چهار ماه گذشته و پیش از آن بوده است. تقلب‌های سازمان یافته در انتخابات سال روان نیز چیزی نیست که دیگر به اجماع سیاسی نیاز داشته باشد. در این مورد هم اجماع سیاسی در سطح جامعه از قبل به وجود آمده و همه انتظار برخورد قانونی رییس‌جمهوری را در این خصوص دارند. مسأله این‌جاست که آقای غنی به دنبال چه‌گونه اجماع سیاسی در مورد اصلاحات در نظام انتخاباتی است؛ زیرا در خصوص اصلاح نظام انتخاباتی از قبل

اجماع سیاسی وجود دارد و نیاز نیست که رهبران دولت وحدت ملی وقت خود را بیهوده تلف کنند. در افغانستان به کمتر موردی می‌توان برخورد کرد که به اندازه اصلاحات در نظام انتخاباتی در مورد آن اجماع همه‌گانی وجود داشته باشد. مورد اصلاحات در نظام انتخاباتی، حالا به موضوع مورد اجماع تمام آحاد جامعه تبدیل شده و موافقان و مخالفان از آن حمایت می‌کنند. به باور نهادها و سازمان‌های موافق اصلاحات انتخاباتی، که کم هم نیستند، اصلاحات در مدیریت انتخابات بخش جدایی‌ناپذیر از اصلاحات انتخاباتی است. به گفته این نهادها، افراد و اشخاص معلوم‌الحالی در کمیسیون‌های انتخاباتی سبب شدند که روند انتخابات به بیراهه کشانده شود و بحران انتخاباتی به وجود آید. بحران انتخابات سال روان، محصول قوانین و اصول‌نامه‌های انتخاباتی نبود. قوانین و اصول‌نامه‌های انتخاباتی اگر به‌درستی اجرا می‌شدند، بدون شک مشکل انتخابات این‌قدر حاد و خطرناک نمی‌شد. در کجای قوانین انتخاباتی، از تقلب و مهندسی آرا سخن گفته شده است؟ در کجای کارشویه‌های انتخاباتی از نحوه اجرای تقلب سخن رفته است؟

قوانین و نوع انتخابات افغانستان بری از مشکلات نیستند، اما چنین هم نیست که مشکل اصلی در قوانین و کارشویه‌های انتخاباتی خلاصه شود. اگر مدیریت انتخابات در کشور به گونه درست و قانونی عمل می‌کرد، بدون شک انتخابات با معضل کلان عدم مشروعیت روبرو نمی‌شد.

انتخابات را افراد مشخص و معینی به لجن کشیدند

سید مهدی منادی استاد دانشگاه:

پاکستان، افغانستان را در برابر کشورهای دیگر استفاده می‌کند

در این زمینه صادق است؟

پاکستان سالانه نزدیک به ۱۰ هزار قربانی چنین حوادثی دارد، در مقایسه با چنین آماری این انفجار به مثابه یک فاجعه بزرگ در پاکستان چندان پدیده‌یی تازه به شمار نمی‌رود، اما پایین بودن رده سنی این قربانیان و وابستگی آنها به ارتش پاکستان، اهمیت این حادثه را افزایش داد. در سوی دیگر، بهره‌برداری رییس‌جمهور افغانستان از این فرصت به وجود آمده این حادثه را به نقطه‌یی عطف در تعاملات دو کشور با تروریسم و رادیکالیسم تبدیل کرد. از این رو می‌توان گفت که اهمیت این حادثه به واسطه بازیگران بیرونی، گسترش یافته است.

– پرویز مشرف رییس‌جمهور پیشین پاکستان چند روز پیش در گفتگو با روزنامه‌گاردین از بازیهای دوگانه پاکستان در قبال حمایت از گروه طالبان و دولت افغانستان

پرده برداشت، چه اهدافی در این اعتراف نهفته است؟ به نظر من در این اعتراف دو پیام وجود دارد: اول تلاش دارد که رییس‌جمهور غنی را متوجه حرکاتش در نزدیکی با هند کند و ایشان را متوجه اشتباهات رییس‌جمهور کرزی نماید. دوم: روشن است که پاکستان کشوری با جمعیت و فرهنگ عمیق رادیکال است و برای مدیریت آنها تلاش میکند که انرژی رادیکالیسم داخلی خویش را در سرزمین همسایه ضعیف خویش انتقال دهد و این موضوع ناشی از سیاستهای داخلی این کشور است. در حالی که در این اعتراف هدف چنین عملکرد را به دوش سیاستهای رییس‌جمهور کرزی میاندازد. سوم: تلاش دارد که امریکا را متوجه توانمندی خویش در به چالش کشیدن نیروهای امریکایی نماید. امریکا در جنگ افغانستان هزاران کشته داد، در حالی که همکار قدیمی استراتژی‌یکاش به صورت غیر مستقیم و نیابتی عامل قتل صدها امریکایی است. بر این اساس، هشدار میدهد که نزدیکی با هند، برای امریکا نتایج سنگینتری به همراه دارد.

– بعد از تشکیل دولت وحدت ملی، چین به عنوان یکی از قدرتهای منطقه در تلاش است تا در گفتگوی صلح با دولت افغانستان کمک کند، آیا چین چنین ظرفیتی را دارد و در این زمینه موفق خواهد شد؟

چین به عنوان بازیگر در حال ظهور امنیتی در منطقه و افغانستان دو عملکرد را میتواند داشته باشد. اول: عملکرد تک محور و محدود؛ در این روش چین همانطور که در دهه ۱۹۹۰ با ملا عمر ارتباط برقرار کرد و از این طریق توانست القاعده و دیگر گروههای رادیکال را از سینگیانگ دور نگه دارد، باز هم تلاش دارد با گروههای رادیکال ارتباط برقرار کند. بر این اساس، بستر مذاکره میان دولت افغانستان و طالبان را محیا ساخته است که به نوعی تک محوری در امنیت سازی منطقه محسوب میگردد. اما با توجه به گسترده بودن طرحهای اقتصادی چین و وسعت بسترهای روبه رشد تهدید در منطقه این میکانیسم در دراز مدت نمیتواند، کارآمد باشد.

دوم: عملکرد منطقه محور محدود؛ دولت چین میتواند با استفاده از نفوذی که بر اساس سرمایه‌گذاری ۲۰ میلیارد دلاری در پاکستان دارد در همکاری با افغانستان طرح مذاکره و یا منازعه با گروههای رادیکال و تروریستی تعقیب کند. سوم: منطقه و فرامنطقه محور؛ چین از طریق سازکارهای منطقه‌یی به خصوص شانگهای و کسب همکاری امریکا، میتواند بستر خوبی را برای کشورهای منطقه و فرا منطقه‌یی در امر مبارزه مشترک و یا اقدامات مشترک محیا سازد.

از این رو، چین توانمندی ایجابی عمیقی در تعامل با گروههای انارشیک منطقه‌یی دارد. در حالی که در شرایط فعلی در سطح پایین و یا میانی روش تعامل و یا مبارزه با این گروهها قرار دارد.

– از چندی بدینسو بحث روی تطبیق پروژه تاپی داغ است؛ این پروژه برای منطقه و به ویژه افغانستان و پاکستان چه منافعی دارد؟

همانطور که در پاسخ به سوال اول اشاره کردم، تعاملات اقتصادی تنها حوزه منافع مشترک افغانستان با پاکستان است. در حالیکه تعاملات اقتصادی در روابط با دیگر کشورهای منطقه، یکی از حوزه منافع مشترک افغانستان است. افغانستان میتواند از این حوزه به مثابه مولفه تقویتکننده دیپلماسی همکاری بهره برداری کند. اولویت امنیتی منطقه میتواند از طریق اقتصاد و تبدیلشدن آن به امنیت-اقتصادی، تحول یابد. متأسفانه محیط افغانستان مملو از رقابتهای بر اساس، اختلافات مرزی، آب، قومیت و... است و تنها راه به حاشیه راندن این رقابتهای تقویت دیپلماسی همکاری بر اساس اقتصاد و اعتمادسازی است. پروژه تاپی، کاسا ۱۰۰۰ و... از جمله پروژههایی است که انرژی آسیای مرکزی را به آسیای جنوبی انتقال میدهد. بر اساس آن منافع مالی و شغلی خوبی برای افغانستان فراهم ساخته خواهد شد.

در پایان باید بگویم که افغانستان در محیطی متکثر با بازیگران مخالف، متعارض و همسو تعامل دارد. ایجاد توازن و همسویی میان کشورهای مخالف و متعارض در امور داخلی افغانستان از جمله رسالتهای دستگاه دیپلماسی کشور است. افغانستان از یک محور و یا محیطی برای تعارض و جنگ نیابتی، باید به محیطی برای همکاری و همسویی تبدیل شود. همانطوری که ما ظرفیت تبدیل شدن به محیطی برای تعارض داریم، ظرفیت تبدیل شدن به محیطی برای همکاری را نیز دارا می‌باشیم. سازهای سلیبی محیطی ما؛ بیانگر وجود سازهای ایجابی محیط ماست. از این رو، ضرورت داریم تا بر اساس سیاست خارجی بیطرفی مثبت و یا موازنه مثبت- منفی نیروهای درگیر در منطقه را بر اساس منافع ملی افغانستان توازن ببخشیم.

– با سیاس فراوان.

از شما هم سپاس.

گفتگو کننده: هارون مجیدی

– سپاسگزاریم از اینکه برای این گفتگو وقت گذاشتید. به عنوان پرسش نخست، به نظر شما روابط افغانستان و پاکستان بعد از ایجاد دولت وحدت ملی در کدام حد است؟ پاکستان کشوری مهم از لحاظ اقتصادی، امنیتی و سیاسی برای افغانستان است. این کشور از یک سو به مثابه دهلیز ترانزیتی ما به دریا محسوب میشود و از سوی دیگر، یکی از اضلاع مهم امنیتی- منطقه‌یی افغانستان است که تبعات آن به صورت مستقیم از دیرباز در مسائل داخلی افغانستان انعکاس یافته است. از این رو، تعامل ما با پاکستان تعامل با مسایل اقتصادی و امنیتی و فرهنگی داخلی ماست. با آمدن دولت وحدت ملی، به نظر میرسد که شرایط تازه‌یی برای مذاکره و همکاری مشترک در مدیریت و یا مبارزه با گروههای رادیکال منطقه به وجود آمده است. تقویت «تعاملات اقتصادی» و «تبدیل کردن یکی از حوزههای تعارض منافع به حوزه مشترک» از جمله عناصر تقویت دیپلماسی همکاری با پاکستان است، که این موضوع به مثابه تلاش برای بهبودی وضعیت اقتصادی و امنیتی افغانستان محسوب میگردد. دولت وحدت ملی در این راستا گامهای مؤثری برداشته است و برای تقویت آن ضرورت به اقدامات حامی دارد.

– جایگاه افغانستان در سیاست خارجی پاکستان چگونه است؟

افغانستان به مثابه یک همسایه ضعیف و یا حوزه پیرامونی مهم برای پاکستان بر اساس سیاست خارجی داشتن مشروعیت حق نفوذ و در این اواخر بیطرفی مثبت در چند حوزه ذیل اهمیت داشته است:

حوزه اول: پاکستان، افغانستان را به مثابه ابزاری برای کسب موقعیت سیاسی و منافع اقتصادی در سیاست خارجیش در قبال کشورهای دیگر استفاده میکند. در دهه هشتاد از افغانستان در راستای سیاست خارجی امریکا و مقابله با شوروی به مثابه یک فرصت استفاده کرد.

حوزه دوم: در عین حال، با گسترش نفوذش در مسایل داخلی افغانستان، این کشور را به مثابه عمق استراتژی یک در منازعاتش با هند بهره‌برداری کرد. در این راستا افغانستان را به عنوان خط مقدم مبارزه با شوروی و غرب از طریق نفوذش بر ملاحای پاکستانی، تبدیل کرد.

سوم: از افغانستان به مثابه فضای خلاء قدرت، برای تخلیه انرژی رادیکالیسم خویش با هدف تقویت هویت ملی و مدیریت گروههای رادیکال استفاده کرد.

چهارم: در شرایط فعلی در پی متکثرشدن جریان رهبری گروههای رادیکال و آگاهی این گروهها از سیاستهای سودانگاران دولت پاکستان و گسترش توانمندی دولت پاکستان در استفاده ابزاری از این گروهها؛ پاکستان سیاست دوگانه «تخلیه انرژی رادیکالیسم» و «مبارزه مشترک» را در همکاری با افغانستان و چین به میان آورده است.

– موضع افغانستان با توجه به سیاست خارجی پاکستان، چه باید باشد؟

نوع و جنسیت سیاست خارجی ما با پاکستان در سه حوزه قابل تفسیر است، که دو حوزه آن متعارض منافع و یک حوزه آن اشتراک منافع است. بر اساس چنین وضعیتی، افغانستان تلاش دارد هویت فعال خویش را بازیابی کند و نگرش

ورزش

وفادارترین بازیکنان تاریخ فوتبال

کم اتفاق می افتد که بازیکنی، سالیان متمادی در یک باشگاه بماند و به پیراهن آن وفادار باشد؛ اما برخی بازیکنان هم هستند که شاید بتوان از آنها به عنوان وفادارترین بازیکنان فوتبال یاد کرد. ورزش سه در مطلبی به معرفی هشت بازیکن وفادار تاریخ فوتبال دنیا که سالها با پیراهن یک باشگاه به میدان رفتند، پرداخته است.

- ۱- رایان گیگز: در مدت ۲۴ سال حضورش در منچستریونایتد، بیش از ۱۰۰۰ بازی برای این تیم انجام داد.
- ۲- پائولو مالدینی: از سال ۱۹۸۴ تا سال ۲۰۰۹، برای میلان ۹۰۲ بازی انجام داد.
- ۳- جیمی کرگر: از سال ۱۹۹۷ تا سال ۲۰۱۳ در مجموع ۷۰۰ بازی برای لیورپول انجام داد.
- ۴- پل اسکولز: از سال ۱۹۹۳ تا سال ۲۰۱۳ در مجموع ۶۹۸ بازی برای یونایتد انجام داد.
- ۵- گری نویل: از سال ۱۹۹۲ تا ۲۰۱۱، ۶۰۲ بار با پیراهن منچستریونایتد به میدان رفت.

- ۶- فرانچسکو توتی: از سال ۱۹۹۲ تاکنون برای رم بازی می کند. او بیش از ۳۰۰ گل برای رمی ها به ثمر رسانده و مجموع بازی های او تا امروز ۷۰۲ بازی بوده است.
- ۷- خاویر زانتی: از سال ۱۹۹۵ تا ۲۰۱۳، با پیراهن اینتر در ۸۵۷ بازی به میدان رفت.
- ۸- کارلوس پویول: از سال ۱۹۹۹ تا ۲۰۱۳، ۴۵۷ بازی برای بارسلونا انجام داد.

رکورد جدید لیونل مسی

خود به ثبت رساند. او در شبی که سیصدمین بازی خود با پیراهن بارسلونا را جشن می گرفت، هت تریک کرد و موفق شد نام خود را به عنوان بهترین پاسور گل در تاریخ لیگ فوتبال اسپانیا به ثبت برساند. مسی تاکنون ۱۰۶ بار پاس گل به هم تیمی هایش داده و موفق شده از رکورد پاس های گل لویس فیگو پیشی بگیرد.

لئو همچنین با هت تریکی که انجام داد، تعداد هت تریک هایش در لیگ اسپانیا را به ۲۳ رساند تا با رکورد هت تریک های کریستیانو رونالدو در لیگا مساوی کند. او همچنین سی و یکمین هت تریک خود با پیراهن بارسلونا در همه رقابت ها را جشن گرفت تا با رکورد تلمو زارا مساوی کند.

این سی و چهارمین هت تریک لیونل مسی در طول دوران فوتبالش است. او سه بار نیز با پیراهن تیم ملی فوتبال آرژانتین هت تریک کرده است.

ستاره آرژانتینی بارسلونا موفق به ثبت رکورد جدیدی شد.

آبی - اناری ها شب یکشنبه موفق شدند مقابل لوانته با نتیجه پر گل پنج بر صفر به پیروزی برسند.

در این دیدار نهمار در دقیقه ۱۷، لیونل مسی ۳۸، ۵۹ و ۶۶ (پنالتی) و لویس سوارس ۷۳ برای کاتالان ها گلزنی کردند. مسی با گل هایی که به ثمر رساند، شبی فراموش نشدنی را برای

را شروع کند!
* در خصوص آرسن ونگر: چون ونگر به ۵ زبان دنیا مسلط است می گویند او انسان باهوشی است؟ درست است؟ من هم بازیکنی ۱۵ ساله اهل ساحل عاج را می شناسم که به ۵ زبان زنده دنیا صحبت می کند!

* در تمسخر آلن پارديو، سرمربی نیوکاسل: رسانه ها روز دشوار و پرکاری را داشتند. تنها شخصی که امروز صحبت نکرد باراک اوباما، رئیس جمهور آمریکا بود، آنهم به این دلیل که وی گرفتار بود!

* پس از پرتاب لنگه کفش و برخورد به سر ديويد بكام، هافبک پیشین منچستریونایتد: اتفاق عجیب و غریبی بود. اگر ۱۰۰ بار دیگر این کار را می خواستم انجام دهم فکر نمی کنم که یک کدام از آنها به سر دیوید می خورد.

* در خصوص بازی های روانی که ایتالیایی ها به راه می اندازند: وقتی یک ایتالیایی به من می گوید داخل بشقاب پاستاست، اعتیابی به حرفش نکرده و زیر سس آن را نگاه می کنم تا مطمئن شوم. آنها استاد زبان بازی و مبالغه در کلام هستند.

سرالکس فرگوسن، مربی ماندگار تاریخ باشگاه منچستریونایتد همیشه بر این باور بود که فوتبال جهنمی خونین است. سرالکس فرگوسن با کسب افتخارات فراوان با تیم منچستریونایتد در طول ۲۷ سال سرمربیگری اش در این تیم اخیراً رسماً اعلام کرد در انتهای این فصل از سمت خود کناره می رود و به عنوان مدیر و سفیر شیاطین سرخ فعالیت خواهد کرد. سرمربی ۷۱ ساله سرخپوشان که جام های بسیاری را برای این تیم به یادگار گذاشت جملات ماندگاری نیز از خود برجای گذاشته است. در زیر برخی نقل قول های جالب از او را می خوانید:

* زمانی که سرمربی منچستریونایتد شد: چالش بزرگ من این نیست که حالا چه اتفاقی افتاده است، چالش اصلی و بزرگتر من پایان دادن به سلطه لیورپول بر فوتبال انگلیس است.

* پس از قهرمانی منچستریونایتد در واپسین لحظات فصل ۱۲-۲۰۱۱ لیگ برتر انگلیس: از منچستریونایتد انتظارات زیادی می رفت و حالا با این همه هزینه ای که کردند یک چیزی به دست آوردند. گاهی اوقات شما یک همسایه پر سروصدا دارید و باید با آن بسازید. کاری هم از دستتان بر نمی آید.

* در مورد ژوزه مورینیو: مورینیو عشق این را دارد که او را با القابی همچون «رئیس» و «آقا» صدا بزنند ولی بهتر است در آداب و معاشرت با سلام کار خود

فوتبال جهنمی خونین است

نقل قول های به یاد ماندنی پرافتخارترین سرمربی منچستریونایتد

* در مورد فیلیپو اینترزاگی، مهاجم میلان: این بچه باید در منطقه آفساید به دنیا آمده باشد!

* زمانی که رایان گیگز را برای اولین بار دید: یادم می آید وقتی او را برای اولین بار دیدم، ۱۳ ساله بود. او در زمین مثل یک سگ پا کوتاه می دوید انگار که در جریان باد به دنبال یک تکه ورق نقره ای است!

* در خصوص تصمیم وین رونی برای تمدید قرارداد: گاهی اوقات نگاهی به مزرعه می اندازید و گاو را می بینید و با خود می گوید این گاو نسبت به آن گاو که شما در مزرعه داشته اید بهتر است!

* در خصوص امیدواری رئال مادرید برای امضای قرارداد با کریستیانو رونالدو: فکر می کنید من با انتقال رونالدو موافقت می کنم؟ آنها شناسی ندارند. حتی یک ویروس هم به آنها نمی فروشم!

* در مورد قهرمانی رویایی منچستریونایتد در فینال لیگ قهرمانان اروپا در سال ۱۹۹۹ مقابل بایرن مونیخ: فوتبال جهنمی خونین است.

* در خصوص بازنشستگی اش: برای کناره گیری از سمت سرمربیگری منچستریونایتد خیلی فکر کردم و این تصمیمی نبود که به سادگی بتوانم بگیرم. به نظرم زمان مناسبی برای این کار است.

دیگری چیزی به نام «پاسپورت تحصیلی» ندارد؛ بلکه همه در پاسپورت های عادی و با «ویزه تحصیلی» سفر کرده اند. سندی که باعث شناخت ما به عنوان دانشجوی در کشورهای خارج می شود، «ویزه تحصیلی» است نه پاسپورت تحصیلی.

این پاسپورت های تحصیلی، با قلم نوشته شده اند و عکس صاحب پاسپورت نیز با سرش نصب گردیده است که اعتبار آن را به شدت صدمه می زند و امکان تقلب را در آن بیشتر می سازد. از جانب دیگر، این پاسپورت ها مخصوص تحصیل اند و پس از آن اعتبار ندارند و اگر کسی بخواهد پس از پایان دوره ی بورس، به تحصیل خود ادامه دهد، در یک خلای قانونی قرار می گیرد. این موارد، اعتبار و حیثیت دانشجویان را زیر سوال قرار داده و موارد زیادی از تمسخر و هتک حرمت را شاهد بوده ایم. در یکی از موارد، کارمند میدان هوایی فرانسه، با پاسپورت یکی از دانشجویان عکس یادگاری گرفته بود؛ زیرا باورش نمی شد که در این زمان نیز پاسپورت قلمی وجود داشته باشد. سندی به نام «پاسپورت تحصیلی» خلاف عرف دیپلماتیک و غیر معمول در تعاملات بین المللی است. کاپی پاسپورت نگارنده به عنوان سند، ضمیمه ای این نامه است.

تقاضای دسته جمعی ما از شما این است که لطف نموده در تعامل با وزرات محترم تحصیلات عالی و سفارت های ذیربط، این مورد غیر قانونی را که از دولت گذشته به میراث مانده است بردارید. امیدوار هستیم که با تصمیم شما، مشکل هزاران دانشجوی حل شود و دانشجویان دوره های بعد از ما بتوانند با پاسپورت های سیاحتی که به شکل معیاری (بایومتریک و برقی) در دسترس قرار دارد سفر نمایند. اعتبار و حیثیت جوانان دانشجو در خارج، اعتبار و حیثیت افغانستان است.

با احترام
مهندس عبدالله مهدی - نماینده دانشجویان

منابع ذکر شده در مقاله این روزنامه می گویند که فضل الله در مناطق مرزی افغانستان و تاجیکستان پنهان شده تا از حملات ارتش پاکستان در امان باشد.

رحمان ملک وزیر داخله سابق پاکستان سال گذشته میلادی نیز پیش از دستگیری یوسف سلفی رهبر گروه تروریستی داعش در شهر لاهور در ایالت پنجاب اعلام کرده بود که مدارک مستندی از آغاز فعالیت این گروه در این کشور دارد.

اصیل الدین جامی، سرپرست ولایت هرات: «تصمیم اداره برق (به افزایش قیمت) از اینجا منشاء می گیرد که ایران قیمت برق را بالا برده است. به این اساس قیمت برق در هرات بلند رفته است.»

او افزود که قیمت برق وارداتی از ترکمنستان افزایش نیافته است و این سوال پیش آنها وجود دارد که چرا قیمت برق وارداتی از ایران بلند رفته است. او گفت که منتظر هیئتی از کابل می باشند تا به این مشکل رسیدگی شود.

اشتراک کننده گان این تجمع در یک قطعه نامه ۵ ماده ای خواهان تقویت و حذف جیره بندی برق نیز شدند. ولتاژ برق هرات معمولاً در سرما و گرمای شدید افت می کند، چیزی که سبب شده تا برق وارداتی از دو کشور همسایه جیره بندی شود.

او گفت که در این مورد در فرصت مناسبی به تفصیل سخن خواهد گفت.

در نشست روز یکشنبه، به شمول استاد سیاف، اسماعیل خان و بسم الله خان وزرای پیشین دولت حامد کرزی نیز به انتقاد از سیاست حکومت وحدت ملی در برابر مجاهدین پرداختند.

این روزنامه می نویسد: راحیل شریف رییس ستاد ارتش پاکستان تمامی شواهد مبنی بر ارتباط تروریست ها با کنسولگری هند در افغانستان را به اشرف غنی رییس جمهور این کشور و باراک اوباما رییس جمهور آمریکا ارایه کرده است.

رییس ستاد ارتش پاکستان طی بازدید خود از افغانستان از اشرف غنی خواسته بود که ملا فضل الله و خالد عمر خراسانی را تحویل این کشور دهد.

می شود. اشتراک کنندگان این تظاهرات گفتند که در وضعیت فعلی توان پرداخت پول برق خود را ندارند.

شماری از زنان و فعالان جامعه مدنی نیز در این تظاهرات شرکت داشتند. مریم جامی، دیگر اشتراک کننده این تظاهرات گفت: «مردم به مشکل پیدا کردن نان اولاد خود گیر مانده اند.»

او گفت که حکومت مرکزی همواره تصمیم های خود را ابتدا به صورت آزمایشی در هرات تطبیق می کند بدون این که مردم این ولایت از آن آگاهی حاصل کنند.

مقام های محلی ولایت هرات گفتند که مشکل مردم را درک می کنند و در تلاش اند که برای رفع آن اقدام کنند.

نیستم که اگر خودم وزیر بودم رییس بودم ارزش های جهاد قدرانی شده و اگر نبودم نشده.»

رییس اجرایی دولت وحدت ملی همچنین گفت که پیامی که از آدرس گردهمایی روز یکشنبه منتشر شد، خاطر شماری از مجاهدین را آزرده کرده و قرار نبود چنین پیامی داده شود.

کابل طرح ناامن ساختن...

نیز گفته بود که هند و پاکستان جنگ نیابتی در افغانستان را دنبال می کنند.

دیلی پاکستان نیز مدتی پیش در گزارشی اعلام کرده بود که عاملان حمله تروریستی به مدرسه غیرانفعالی ارتش در شهر پیشاور در حین عملیات گزارش لحظه به لحظه یی به کنسولگری هند در افغانستان ارایه می کردند.

راهپیمایی شهروندان هرات...

قیمت برق صدها تن از باشندگان این ولایت را به جاده ها کشاند.

این تظاهرات از سوی شبکه نهادهای مدنی سازمان دهی شده و به صورت مسالمت آمیز در پیش روی ساختمان برق این ولایت انجام یافت.

اشتراک کننده گان این تجمع اعتراضی افزایش قیمت برق را باج خواهی و اضافه ستانی عنوان کردند و برای ساعاتی یکی از سرک های مرکزی شهر را به روی ترافیک مسدود کردند.

برق ولایت هرات از دو کشور همسایه، ایران و ترکمنستان وارد می گردد. شهر هرات یکی از مراکز مهم اقتصادی و صنعتی افغانستان است، اما فاصله میان غنی و فقیر در این شهر رو به روز بیشتر

پاسخ داکتر عبدالله ...

و برخی از چهره های دیگر جهادی، روز یکشنبه در نشستی در کابل در پیوند به سالروز خروج نیروهای شوروی از کشور، از کنارزدن مجاهدین از قدرت در دولت وحدت ملی به شدت انتقاد کردند. اما داکتر عبدالله گفت: «من به این مفکوره معتقد

Mandegar

نامه‌ی سرگشاده به وزیر محترم امور خارجه ج.ا.ا. از جانب دانشجویان دورهی ماستری در فرانسه

تقرر شما را به عنوان وزیر محترم امور خارجه ج.ا.ا. تبریک عرض می‌نماییم و امیدوار هستیم که در امور کارتان موفق باشید.

در سال گذشته‌ی میلادی به تعداد ۲۲ تن از دانشجویان، موفق به دریافت بورس های کشور فرانسه شدند و در هماهنگی با وزارت محترم امور خارجه و وزارت محترم تحصیلات عالی، عازم فرانسه گردیدند. این دوره نیز شامل قرار دادی است که چند سال پیش بین دو دولت امضا گردیده است و همه ساله دانشجویان به فرانسه فرستاده می‌شوند. در این سال ها، مشکلات و نگرانی هایی شامل حال دانشجویان مقیم فرانسه بوده است که به مرور زمان و در اثر تجربه، هر سال بهتر از سال گذشته شده است. یک مورد مهم هنوز لاینحل باقی مانده است که امیدوار هستیم با آغاز کار جناب شما به عنوان وزیر محترم امور خارجه، صدای ما شنیده شود.

با توافق وزارت های محترم تحصیلات عالی و وزارت محترم امور خارجه، به دانشجویانی که به خارج از افغانستان بخاطر ادامه‌ی تحصیل سفر می‌کنند، «پاسپورت تحصیلی» از جانب وزارت امور خارجه توزیع می‌گردد. این جریان شامل حال تمام دانشجویان در کشورهای فرانسه، هند، قزاقستان، ترکیه، مالیزیا و غیره نیز می‌شود. تا جایی که ما می‌دانیم و از دانشجویان شهروند کشورهای دیگر می‌پرسیم، غیر از دانشجویان افغانستان، هیچ کس

مدرن، فقدان طیارات جنگی و کمبود مواد لوژستیک از زمین تا آسمان رسیده و زورق طوفان زده اردو جدا به ترمیم و بازسازی و انرژی نیاز دارد- به تقاعد سوق دادن جنرالان و پاک‌سازی اردو به یک باره‌گی از وجود جنرالان وفادار به نظام و حاکمیت که عمرش را با تقوای و پاک نفسی در راه خدمت به وطن مردم و حراست از استقلال، آزادی و تمامیت ارضی سپری کرده اند، یک رویداد و یک حادثه در تاریخ یک صد ساله اردوی کشور ما نه، بلکه به مثابه یک لکه سیاه در کشور و یک عاشورای غم انگیز ملی برای اردو و ملت سرافرازی‌ست که هیچ‌گاه و به هیچ قیمت به غلامی تن نداده و سر در آستان اجنبی‌ها و قدرت‌های تاراج‌گر خم نکرده اند.

ای‌کاش محمد اشرف غنی رییس جمهور و سرفرومانان اعلی‌ قوای مسلح کشور قبل از آنکه این پیشنهاد عجولانه و پُر از تبعیض را وزارت دفاع ملی منظور می‌کردند، یک‌بار هیأت با وجدان و دل‌سوز به‌حال اردو و کشور غرق در خون را به وزارت دفاع ملی می‌فرستاد، تا دیده می‌شد که از جمله شاملان در لیست سیاه متقاعدین چه کسی مستحق تقاعد و چه کسی سزاوار دوام خدمت است و با کدام زورمند و فرسوده جسمی و فکری از تقاعد معاف گردیده و کدام منسوب با وجدان، وطن دوست و شایسته با جود توانایی فیزیکی و سن کم به علت عدم وابستگی به تقاعد سوق شده است.

آرزو مندیم تا محترم رییس جمهور فرزندان برومند اردوی جوان کشور را بدون سران مدبر و بدون رهبری سالم در میدان محاربه رها نکرده در ارتباط به موضوع صمیمانه تجدید نظر کنند.

شماری از نامزد وزرای رد شده بار دیگر معرفی می‌شوند

پارلمان مورد تأیید قرار نگرفتند نیز حضور دارند. از میان ۱۹ وزیر پیشنهادی ریاست‌جمهوری افغانستان تنها هشت وزیر و رییس امنیت ملی مورد تأیید پارلمان قرار گرفتند و باقی وزرا قرار است پس از تعیلات زمستانی مجلس نماینده‌گان بار دیگر معرفی شوند.

سخنگوی ریاست اجرایی حکومت وحدت ملی از توافق بر سر معرفی وزرای باقیمانده حکومت خبر داد. دفتر ریاست اجرایی حکومت وحدت ملی می‌گوید که عبدالله رییس اجرایی و اشرف‌غنی رییس‌جمهور کشور روی معرفی وزرای باقیمانده کابینه خود توافق کرده‌اند.

جاوید فیصل معاون سخنگوی ریاست اجرایی حکومت وحدت ملی در همین رابطه به رادیو آزادی گفت: وزرای جدید با آغاز دوره جدید کاری پارلمان افغانستان به نماینده‌گان معرفی خواهند شد.

به گفته فیصل، در میان این افراد، وزاری پیشنهادی قبلی که از سوی

سوق دادن کتلوی جنرالان

به تقاعد ضربه زدن به ارتش ملی است

جنرال محمد عظیم مجاهد

جبین حکومت وحدت ملی که جز پرویز مشرف این قاتل ملت و دشمن سوگند خورده افغانستان و حامیان تفکرش هیچ کس از این عمل راضی نخواهد بود.

در شرایطی که قوای خارجی افغانستان را ترک گفته، گرگان آدم‌گون طالب و داعش با جمع باندها و گروه‌های تبه‌کار افراطی در همه شهرها و دهکده‌های کشور ما- از خوشی مانور می‌زنند و زمامداران به‌خواب رفته از بیم جان و حفظ دارایی‌های باد آورده خویشت، دو دسته از پای اجنبی‌ها گرفته تا چند سال دیگر به حضور سربازان شان در افغانستان بیفزایند و این‌که هیچ روزنه عملی رسیدن به صلح و ختم جنگ وجود ندارد- هم‌چنان فریاد منسوبین فداکار و قهرمانان اردوی ملی از نبودن سلاح ثقیل و تجهیزات

اردوی افغانستان در چهار دهه اخیر ضربات پیهم و خورد کننده‌ی را توسط کشورهای تسلط‌جو و مزدوران داخلی‌شان متحمل شده است.

فروپاشی اردوی منظم حکومت دکتور نجیب‌الله، تخریب تانک‌ها و تجهیزات پیشرفته زمینی و هوایی و تاراج سامان آلات حربی اردو و نیازهای امنیتی، توسط ایادی بیگانه به‌دستور بادران خارجی‌شان و به تعقیب آن عملی‌کردن پروسه دلت‌بار و ناپه هنگام DDR یعنی خلع سلاح ملت مجاهد و سرافرازی که هم ستون فقرات ابرقدرت متجاوز شرق را شکسته بود و هم مزدوران زرخیر غرب و بچه خواننده‌های بی‌ظنیر بوتو و نصیرالله بابر را به زانو در آورده بودند، ضربه دیگری بود بر پیکر خون چکان اردو که جبرانش سالیان درازی را در بر خواهد گرفت.

اما ضربه سومی به تقاعد سوق‌دادن کتلوی و یک‌باره‌گی ۷۷ تن جنرالان وطن دوست، تحصیل کرده، مسلکی، صاحب اندیشه و تجربه در شرایط حساس کنونی که مردم در هر گوشه و کنار کشور از شدت جنگ و حملات انتحاری هرآن بمرگ تهدید می‌شوند و اردوی ما شب و روز در کوه‌پایه‌های صعب‌العبور با دشمنان انسانیت در نبرد، ضربه مهلک، و خطرناکی است که از آن بوی خون می‌آید و این خون در تاریخ افغانستان به مثابه لکه سیاهی خواهد بود بر

انگیزه شنواری به خاک سپرده شد

بود و ظاهراً به دلیل از دست دادن خون زیاد جان باخته است.

مسوولان بیمارستان سردار محمد داوود خان که خانم شنواری در آن بستری بود، هنوز در این مورد چیزی نگفته‌اند. در رویداد سه شنبه هفته گذشته افراد ناشناس موتر حامل انگیزه شنواری عضو شورای ولایتی ننگرهار را بمب گذاری کردند و در اثر انفجار بمب راننده خانم شنواری کشته شد.

مقام های پولیس ننگرهار در آن زمان گفتند که در این رویداد انگیزه شنواری و چهار نفر دیگر زخمی شده‌اند. انگیزه شنواری از اعضای جوان شورای ولایتی ننگرهار در پنج سال گذشته به عنوان نماینده شورای ولایتی ننگرهار مشغول کار بود و در دور دوم انتخابات شوراهای ولایتی نیز برنده شده بود. انگیزه شنواری پیش از این که به عنوان نماینده شورای ولایتی انتخاب شود در رادیوی محلی ننگرهار و رادیوی خصوصی کلید کار می‌کرد. پولیس هنوز عاملان بمب گذاری به موتر حامل خانم شنواری را شناسایی نکرده و کسی در ارتباط با این بمب‌گذاری بازداشت نشده است.

انگیزه شنواری عضو فعال شورای ولایتی ننگرهار که هفته گذشته در انفجاری در شهر جلال‌آباد به شدت زخمی شده بود، درگذشت. جنازه بانو شنواری روز گذشته در ولایت ننگرهار به خاک سپرده شد.

ذبیح‌الله زمیری عضو شورای ولایتی ننگرهار به بی‌بی‌سی گفت که انگیزه شنواری نیمه‌های شب گذشته در بیمارستانی در کابل درگذشته است. آقای زمیری گفت که بانو شنواری پس از رویداد سه شنبه ۲۱ دلو در مرکز ننگرهار در اثر انفجار بمب مقناطیسی هر دو پای خود را از دست داده

Mandegar

هزینه های تبلیغات شما در روزنامه ماندگار

ماندگار

شماره	موقعیت اعلان در روزنامه	اندازه	از 1 الی 30 روز	از 31 الی 80 روز 20% تخفیف	برای 180 روز 40% تخفیف
1	قسمت بالای صفحه کنار لوگو	14/4 cm	\$ 60	\$ 48	\$ 36
2	نصف پائین صفحه اول	16/25 cm	\$ 250	\$ 200	\$ 150
3	بنر در صفحه اول یا اخیر	3/25 cm	\$ 70	\$ 56	\$ 42
4	مکمل صفحه داخلی	36/25 cm	\$ 350	\$ 280	\$ 210
5	قسمت بالای صفحه اخیر	12/6 cm	\$ 100	\$ 80	\$ 60
6	نصف پائین صفحه اخیر	16/25 cm	\$ 250	\$ 200	\$ 150
7	در قسمت بالای وب سایت		برای 7 روز \$ 400	برای 14 روز \$ 600	برای 30 روز \$ 1200